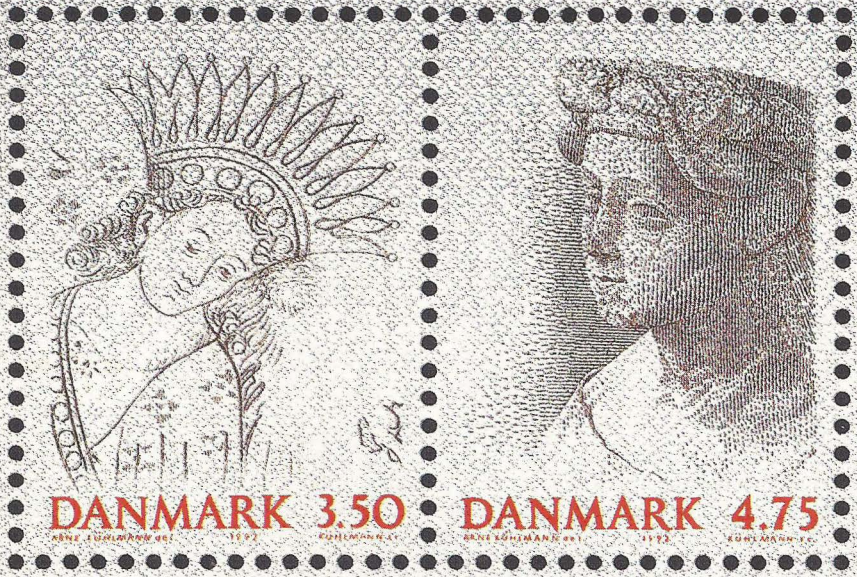
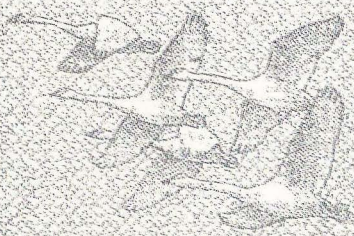
BULLETIN

NORDIA 94

NORDIA 94

Nordisk frimærkeudstilling i Århus fra 21. - 23. oktober 1994.

12 KR.

NORDISK FRIMÆRKEUDSTILLING · ÅRHUS · OKTOBER · 1994

NORDISK FRIMÆRKEUDSTILLING · ÅRHUS · OKTOBER · 1994

Sælges på en kommende Thomas Høiland Frimærkeauktion

Opråbspris 25.000,00 Kr.

1992. Nordia-blok med FEJLBESKÆRING. Blokken er så stærkt fejlskåret så f.eks. prisen, 12 Kr. og det røde tryk, NORDIA 94 er kommet til at stå på blokkens øverste del. Det mest sensationelle fejltryk, der er fundet i nyere tid. Kun kendt i dette ene eksemplar. Attest Møller.

Thomas Høiland Frimærkeauktioner A/S

Gl. Kongevej 80 • 1850 Frederiksberg C • Danmark

Tlf. (45) 3131 2000 eller 3122 1030 • Telefax (45) 3123 93 31

NORDIA 94

Udstillingens protektor:

Hans Kongelige Højhed

Kronprins Frederik

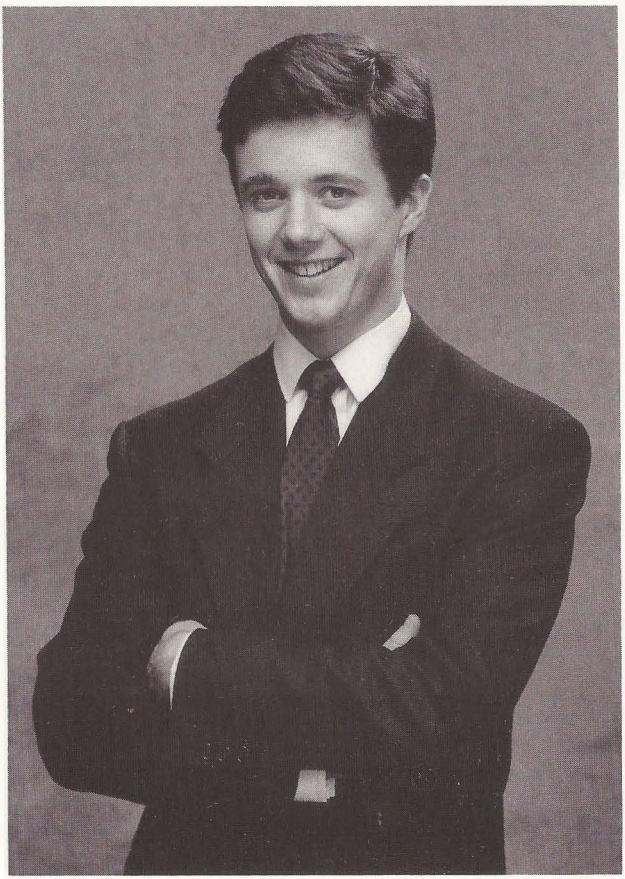

Foto: Rigmor Mydtskov

NORDIA 94:

Herluf Houlberg Nielsen (Præsident for NORDIA 94)
Knud Mohr (Formand for NORDIA 94's udstillingskomite)
Hans Jørgen Høy (generalsekretær for NORDIA 94)
Lis Birkedal (Postens Frimærkecenter)
Lars Boes (Danmarks Frimærkehandlerforening)
Jørn Walther Pedersen (Danmarks Filatelist Forbund)
Herluf Houlberg Nielsen
Keld Valbæk
Toke Nørby

Katalogudvalg:
Bent Nielsen
Otto Kjærgaard
Toke Nørby

NORDIA 94:

Tid: 21. - 23. oktober 1994.
Sted: Euro Center Århus.
Vejlby Centervej 51, DK-8240 Risskov.

Åben for publikum:
Fredag, den 21. oktober 1994, kl. 12-19.
Lørdag, den 22. oktober 1994, kl. 10-18.
Søndag, den 23. oktober 1994, kl. 10-17.

Adgangsbillet 30 kr.

NORDIA 94's adresse:
Postboks 36, DK-8533 Solbjerg, Danmark.
Telefon: (Int. +45) 86 92 23 66 eller 86 92 83 66.

Anmeldelsesskemaer og specialreglement fås på NORDIA 94's adresse.

Tryk: hørning trykcenter. Sønderskovvej 7. Postboks 60. 8362 Hørning.

Nordiske kommissærer:

Finland:

Juhani Pietilä
Koivukatu 9,
SF-20720 Turku
Finland

Norge:

Ingolf Kapelrud
Sjøråkvein 1,
N-4070 Randaberg
Norge

Island:

Sigurður R. Pétursson
Skeiðarvogi 101,
IS-104 Reykjavík
Island

Sverige:

Lars Magnus Sjöholm
Ramsdalsvägen 8
S-136 68 Haninge
Sverige

En hilsen fra Det danske Postvæsen

For første gang skal Danmark være vært for en nordisk frimærkeudstilling.

Det er et vigtigt led i samarbejdet mellem nordiske filatelister og postvæsener, der udspiller sig på disse nordiske udstillinger.

Det er os derfor en glæde at kunne bidrage til det fællesnordiske samarbejde med filatelisterne, ved på en aktiv måde at medvirke til gennemførelsen af denne udstilling.

Vi håber, at udstillingen vil give den største hobby af alle yderligere stimulans til gavn for fremtiden.

Vi, fra Det danske Postvæsen, glæder os derfor til at byde vore nordiske venner velkommen til NORDIA 94 i Århus.

Det danske Postvæsen sender sine hjerteligste hilsener og ønsker arrangørerne held og lykke med forberedelsesarbejdet og gennemførelsen af NORDIA 94 i Århus.

Arne Nielsen
Chef for Det danske Postvæsen

Hilsen fra Danmarks Filatelist Forbund

Det er med en speciel glæde, at Danmarks Filatelist Forbund byder velkommen til en NORDIA-udstilling i Danmark, idet det er første gang, at vi arrangerer en NORDIA-udstilling, hvor nordiske filatelister og frimærkesamlere kan mødes til en nordisk frimærkeudstilling på dansk grund.

Når Danmark nu står som arrangør af en NORDIA-frimærkeudstilling, kan anledningen vel heller ikke være bedre, idet Aarhus Philatelist Klub fylder 100 år i 1994. Den er provinsens ældste frimærkeklub og et hjerteligt "til lykke" skal i den anledning lyde til Aarhus Philatelist Klub eller APK, som den kaldes i daglig tale.

Danmarks Filatelist Forbund er overbevist om, at vi, sammen med Aarhus Philatelist Klub, vil skabe en både mindeværdig og hyggelig udstilling, hvilket APK tidligere har vist, at de kan medvirke til, når de arrangerer frimærkeudstilling i Århus. Selvom det er det største arrangement, klubben nogensinde har været involveret i, har Danmarks Filatelist Forbund ikke næret betænkeligheder ved at medtage dem i arrangementet.

I modsætning til tidligere afholdes denne NORDIA-udstilling over kun tre dage, hvilket har været et ønske fra de involverede parter i de hidtil afholdte NORDIA-udstillinger. Dette har vi taget til efterretning, hvorfor udstil-lingen først åbner om fredagen og lukker om søndagen.

Danmarks Filatelist Forbund håber, at denne udstilling ikke alene giver inspiration til såvel nye som erfarne samlere, for unge som ældre samlere, men også skaber venskaber imellem frimærkesamlere i hele Norden. Disse venskaber er en vigtig del i det at samle på frimærker.

Endnu en gang hjertelig velkommen til Århus til NORDIA 94.

Jørn Walter Pedersen
Formand for Danmarks Filatelist Forbund

Et historisk tilbageblik i anledning af Aarhus Philatelist Klubs 100 års jubilæum.

Aarhus Philatelistklub oprettedes den 9. juni 1894 og er dermed Danmarks næstældste frimærkeklub efter Kjøbenhavns Philatelist Klub. Ikke meget har ændret sig i klubbens formål, når det betænkes, at det i de oprindelige love hedder:

"*at klubbens formål er at fremme interessen for og kendskabet til frimærker og bistå medlemmerne i filatelistiske forhold*".

Aarhus Philatelistklub blev i sin tid stiftet af en kreds af kendte Århus-borgere: Farver Trauels Erichsen, direktør Severin Lottrup, gartner Carl Jensen, direktør Hasselriis, Købmand P.S. Larsen, billedhugger Lerche, murermester Magnus Nielsen, købmand Kryger Sørensen, Løjtnant Chr. Møller og kaptajn Springborg.

Kaptajn Springborg var klubbens første formand, og han sad på denne post i 30 år frem til 1924, hvor han afløstes af politimester Kierboe, som sad til 1926, stadsarkitekt Draiby til 1930, journalfører H. Kruse til 1938, salgschef Gidsel Madsen til 1942, snedkermester H.A. Iisager til 1964, overlærer Knud Juul til 1981, hvorefter undertegnede overtog posten. Med sine 30 år som formand har kaptajn Springborg således været den længst fungerende formand i klubbens historie.

I 1920 oprettedes Jysk Filatelistklub, som sideløbende med Aarhus Philatelistklub i alt væsentligt varetog filatelisternes interesser i Århus og omegn.

En større, men relativt smertefri omvæltning fandt sted i 1983, da Aarhus Philatelistklub og Jysk Filatelistklub med daværende formand Toke Nørby fusionerede og dannede en ny klub under navnet Aarhus Philatelist Klub. Formand for den fusionerede klub blev undertegnede.

Aarhus Philatelist Klub har gennem årene haft mange kendte navne på storsamlere. En af de allerførste storsamlere var gartner Carl Jensen, som også var med til at stifte klubben i 1894. En anden storsamler var tidligere formand Hans Kruse, der begyndte at samle på frimærker som dreng, og da han blev pensioneret fra Aarhus Stiftamt, havde han den største frimærkesamling i Århus. Hans Kruse var ungkarl, og han opnåede at fejre 50 års jubilæum som medlem af Aarhus Philatelistklub. Spøgende skal han engang have sagt, at alle hans penge gik til frimærker, så han havde aldrig haft råd til at få sig en kone.

Ved en udstilling i Kunstbygningen i 1932 udstillede Hans Kruse en fin specialsamling af frimærker fra Dansk Vestindien. På samme udstilling fandt man også en betragtelig samling opsat af overlæge Løchte; et navn mange i dag kender fra utallige bevarede forsendelser til overlægen.

I 1994 fejrer Aarhus Philatelist Klub således sit 100 års jubilæum med en nordisk udstilling. Det er den første nordiske udstilling, som afholdes i Danmark, og fra vor side er vi glade for at kunne markere jubilæet med en udstilling, hvor vi forventer eksponater fra hele Norden og også andre dele af Europa. En udstilling, som vil give frimærkesamlerne i Århus, det øvrige Danmark og måske specielt hele det østjyske område en bekvem mulighed for at se frimærker i verdensklasse.

Euro Center i Vejlby Risskov vil være en smuk ramme om udstillingen, og jeg håber, at ikke blot det besøgende publikum, men også udstillere og de mange frimærkehandlere og postvæsener, som vil have stand på udstillingen, vil få glæde af denne udstilling.

Efterårsferien i 1994 vil få en attraktion mere i Århus.

H. Houlberg Nielsen
Formand for Aarhus Philatelist Klub.

Dronning Margrethe I og Århus

Af Knud Juul

Forord

Hvis der engang i fremtiden skal skrives noget om vor højt beundrede Dronning Margrethe II i forbindelse med Århus, vil forfatteren rende ind i det samme problem som jeg, der skal skrive om Margrethe I og hendes betydning for Århus.

Selv om Århus geografisk er Danmarks midtpunkt, er det ikke her, de statslige afgørelser træffes, nu så lidt som før.

Lokalhistorie og hjemstavnsfilateli er imidlertid på mode i disse år, så der er mening i at se, hvad Dronning Margrethe I har foretaget sig på Århusegnen, så lidt der end er oplyst.

Måske har det haft større betydning, end vi kan spore.

Dronning Margrethe I. 1387-1397.

Margrethe I blev født 1353 som datter af Valdemar Atterdag og dronning Helvig. Hendes far havde livet igennem store kvaler med at få det danske rige samlet igen efter bl.a. en række hasarderede pantsætninger til holstenske grever og andre pengestærke mænd som biskopper og Hanseater-købmænd.

Med sværd, diplomati og så forresten salg af Estland for 19.000 mark sølv i 1346 lykkedes det delvis at genskabe kongedømmets autoritet, men meget var stadig usikkert i resten af hans omtumlede liv til 1375.

Rigtig vanskeligt så det også ud til at blive derved, at nærmeste mandlige arving til den danske trone (bortset fra svenskekongen Albrecht) var en 6-årig dreng, Olaf, Margrethes og den norske Håkon VII's søn. Men han blev ved Margrethes diplomati kåret på Danehoffet i Slagelse, og da Håkon VII døde i 1381 blev han også konge over Norge - altså som 11-årig!

Ved samme lejlighed kom Grønland, Island og Færøerne under den danske krone.

Hans "regenttid" varede til hans tidlige død som 16-årig, men den egentlige regent havde hele tiden været hans mor og formynder Margrethe.

Selv blev Margrethe trolovet til Håkon VII som 6-årig, gift som 10-årig (!) og stod nu 34 år gammel som "fuldmægtig frue og husbond og hele rigets formynder" over Norge og Danmark. En ret ejendommelig regenttitel. Men sådan lød den.

Mens hendes far Valdemar Atterdag regeringstiden igennem havde måttet kriges med sine og landets fjender, var Margrethe I indstillet på at nå sine mål ad fredelig vej.

Fra Dronning Margrethes sarkofag i Roskilde.
Margrethe blev egentlig først gravsat i Sorø, men Biskop Peder Lodehat hentede (stjal) liget fra munkene og lod det gravsætte i Roskilde 4. juli 1413.

Som bekendt døde Margrethe I af pest i Sønderborg den 28. oktober 1412, sagnet siger ude på Okseøerne. I mange år havde hun været en stor beundrer af "Den hellige Brigitta" og har måske konkret ønsket at blive begravet i Sorø. Hun fik altså kun lov til at ligge der i ca. 8 måneder.

Hendes fjender var dels diverse panthavere, som sad på forskellige landområder for lån til de økonomisk set dyre krige, dels en halsstarrig adelstand, som i lange tider havde haft alt for langt tøjr. Men Margrethe kunne tumle dem!

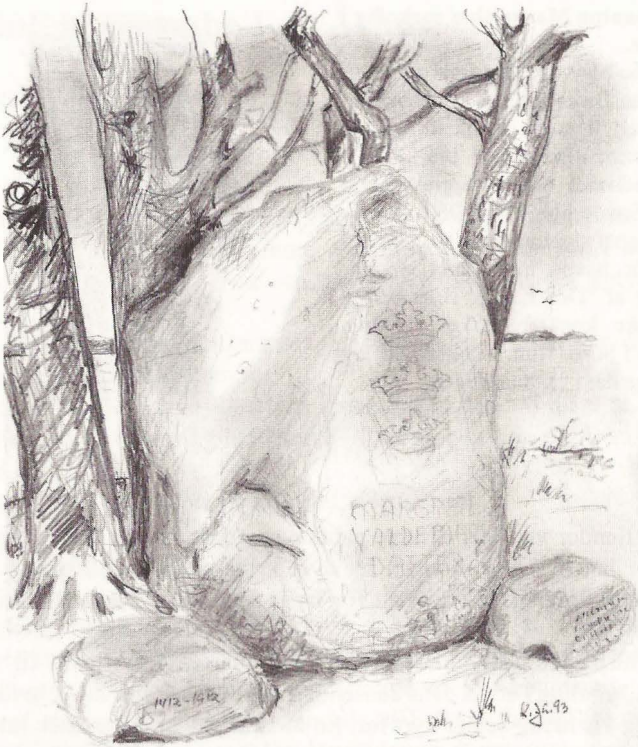
På Århusegnen var landsdommer Jens Nielsen Løvenbalk til Aunsbjerg f.eks. så "uheldig" at slå Jens Jensen Brok til Clausholm ihjel, hvilket han på forskellig vis måtte betale dyrt for. Én af straffene af århusiansk interesse var "en evig messe udi Sorte Brødre Kirke i Århus, som fornævnte Jens Jensens lejersted er".

Margrethe oprettede det gode forhold mellem konge- og bispemagt, men fandt sig dog heller ikke her i økonomiske overgreb mod landets borgere.

Fra Århus ved vi, at der stod en langvarig strid om byjorden om Århus, som bispestolen gjorde sig store anstrengelser for at få hævd på. Det berettes, at Dronning Margrethe her trådte til - på hest - og red byjorden af, hvilket vil sige, at hun red grænserne af omkring jorden, fra Risskov rundt om byen og til havet, hvorefter borgerne i det afstukne område havde ret til kvægs græsning, ret til dyrkning af korn samt ret til at sende deres svin "på olden" i Risskov.

Endeligt brev på Århusborgernes rettigheder forelå dog først 6.10.1490 med et såkaldt Låsebrev. Den daværende Biskop Ejler Madsen stredes længe med Borgmester og Råd om de områder, som fra Arilds tid havde tilhørt byen og som altså var blevet "indredet" af Dronning Margrethe.

Det er fra dette Låsebrev, der er dateret 78 år efter Margrethes død, vi har vor viden om Margrethes medvirken til at sikre Århusborgernes rettigheder.

Margrethe-stenen.
Hvis man fra Århus går mod nord langs kysten, rammer man Dronning Margrethes Vej, der går langs Risskov. Et par hundrede meter fra vejens ende ligger inde i skoven en meget stor sten på det sted, hvor Margrethe begyndte sit ridt for at gøre markskel for Århusborgerne.

Stenen er ikke rejst den gang, hvilket kunne have været interessant, men først i 1912 - 500 år efter Margrethes død. Det er måske Margrethes fortjeneste, at skoven ikke er blevet fældet til fordel for senere boliger og fabriksanlæg. Den ejes af Århus by's borgere.

Den daværende Biskop Bo Mogensen (1395-1424), som var en mand med merkantile interesser og -evner, havde af Paven nærmest *købt* bispestolen i Århus for en formodet betydelig "Tax for Arus Kirke".

Han var pengeudlåner og lånte f.eks. Biskop Jacob af Viborg penge til køb af Hald. Til gengæld fik han pant i de fire herreder Støvring, Onsild, Hald og Gerlev. Det pant blev aldrig indløst og de fire herreder hører den dag i dag ind under Århus Stift.

Der er begrundet mistanke om, at han har haft fingrene ude efter den omtalte byjord også, men den gik altså ikke. Det ordnede Margrethe.

At Dronning Margrethe også har haft god forstand på penge er sikkert. Det lån Biskop Bo ydede Biskop Jacob i Viborg vandrede videre til Margrethe. *Hun* lånte også penge af Biskop Bo, men de blev betalt tilbage, og det endelige resultat var, at hun 1407 kunne indløse panter for Kalø og Samsø, der af hendes far Valdemar Atterdag var pantsat til bispestolen i Århus.

I sagens natur har vi sat fokus på Dronning Margrethes tilknytning til Århus. Der foreligger desværre ikke meget desangående.

At hun fik løst Hanseaternes 15-årige pant på det vestlige Skåne, at hun opnåede at få Erik af Pommern udråbt til konge over alle nordiske riger i 1397 ved den såkaldte Kalmarunion, der holdt til 1523, og at hun fik renset de danske farvande for sørøvere, som talte både "adelsmænd" og biskopper blandt sine udøvere, er nok så vigtige ting at nævne.

Men enhver so synes bedst om sine grise, og århusianerne synes formodentlig, at historie om Århus er det mest interessante.

Hvad sagde Storm P. ikke direkte adspurgt om hans syn på verdenssituationen: "Jeg har en sten i min ene sko"!

Alt er relativt.

Knud Juul.

NELLEMANN & THOMSEN

FRIMÆRKEAUKTIONER

Stort udvalg i klassiske mærker og gl. breve samt samlinger og partier fra alle skandinaviske lande.

Vurdering: 50 kr.
Solgt for: 400 kr.

Vurdering: 500 kr.
Solgt for: 1400 kr.

Vurdering: 1200 kr.
Solgt for: 2100 kr.

Vurdering: 6000 kr.
Solgt for: 32.000 kr.

Rekvirer gratis katalog.
Indleveringer søges til kommende auktioner

NELLEMANN & THOMSEN
AUKTIONSHUS GRUNDLAGT 1869
Skanderborgvej 104 · 8260 Viby/Århus · Tlf. 86 11 47 11
Telefon (0045) 86 11 47 11 · Fax (0045) 86 11 46 66

"Den gamle By" og Filatelien

Af Lars Thur

Når du kommer til Århus for at besøge NORDIA 94, er der et par andre seværdigheder i byen, som du bør kaste et blik på. Byen har selvfølgelig en række spændende kulturelle, gastronomiske og spirituøse tilbud, men for filatelien er det mest interessante formentlig frimærketilbuddene. Og udover frimærkehandlerne i byen, indeholder "Den gamle By" et helt specielt postmiljø.

"Den gamle By" er en art frilandsmuseum, beliggende i udkanten af centrum mellem bryggeriet Ceres og Den Botaniske Have. I denne idyl, som består af gamle huse fra det meste af Danmark, findes en postgård, en postlade (en gammel lade fra Christiansfeld, hvor der nu bl.a. er udstillet en postdiligence og en ispostbåd) og et postkontor, som er i funktion det meste af året.

Postkontoret holder til i et meget smukt hus ("Mutter Stallboms Hus"), som oprindeligt stod i Aabenraa og som Aabenraa By vederlagsfrit har stillet til disposition for "De Post- og Telegrafhistoriske Samlinger i Aarhus". Det danske postvæsen har udgivet et frimærke med postkontoret som motiv (AFA nr. 661).

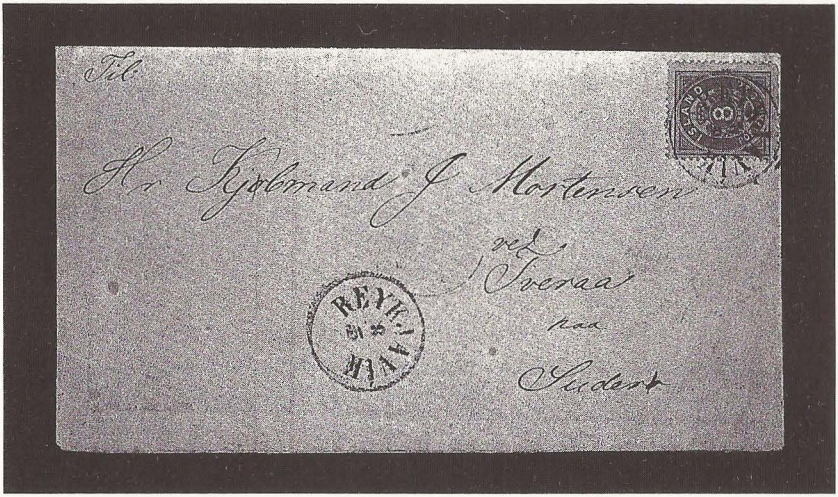

I "Den gamle By" finder vi også Domus Philateliae Jutlandica (DPJ): Resultatet af et glimrende samarbejde mellem de århusianske frimærkeklubber, Danmarks Filatelist Forbund, Danmarks Frimærkehandlerforening og De Danske Frimærkegrossister.

DPJ er en fond, hvis formål er at drive et filatelistisk museum i Århus. Museet holder til i to gamle sønderjyske gavlhuse. Disse huse blev skænket af Sønderborg Kommune i 1969. Pillet ned stykke for stykke, nummereret og

siden genopstillet i "Den gamle By" nogle år efter. Husene blev indviet i 1978 og har i årene herefter været brugt til udstillinger af forskellig art.

Domus Philateliae Jutlandicas to største klenodier er et islandsk skillingsbrev - det 34.te fundne af slagsen, et originalt eksemplar af Danmarks første postlov: "Forordning om Postbudde", givet af Chr. IV, den 24. december 1624 samt et originalt eksemplar af den danske postlov af 11. marts 1851, Danmarks første lov om indførelsen af frimærker. Dansk filatelis fødselsattest om man så må sige.

I sin besiddelse har museet desuden en række spændende samlinger, som med mellemrum udstilles i lokalerne. Blandt nogle af disse samlinger kan nævnes Fournier og Speratis forfalskninger af sjældne mærker fra hele verden. Sådanne mærker er vigtige som grundlag for sammenligning med den ægte vare. Desuden en fotografisk samling af Jacob Engellaus samling af klassisk Danmark. En samling, som nu er spredt på mange hænder, men som museet kan fremvise i sin helhed som farvefotografier af den oprindelige samling.

Museet ejer en komplet arksamling af færøske frimærker (fra 1975, hvor det færøske postvæsen begyndte at udgive egne frimærker).

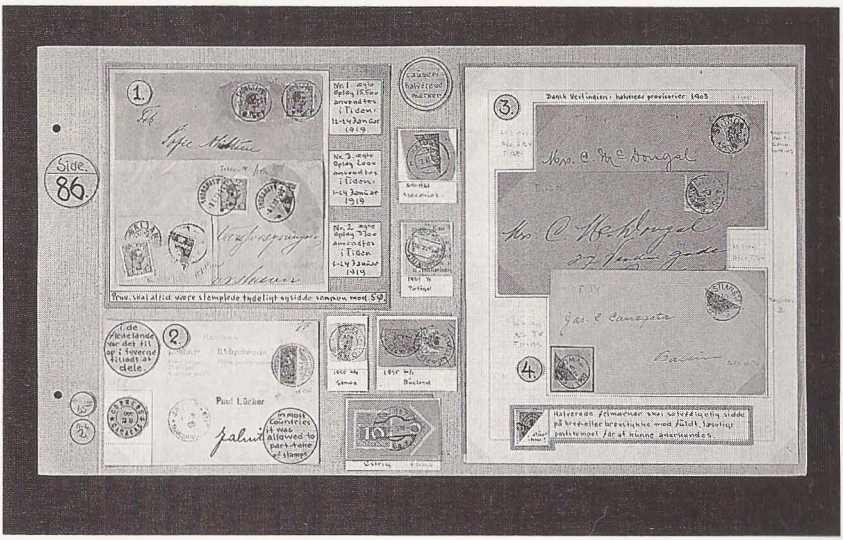
Desuden en omfattende Århus-samling, førfilatelistiske breve og de Grundtvigsmærker, som i sin tid sikrede en del af kapitalgrundlaget for museet.

Læresamlingen

Den mest omfattende samling er imidlertid den læresamling, som Marx Jøns opbyggede for år tilbage. Samlingen er opbygget pædagogisk med eksempler fra hele verden, på stort set alle de fænomener, man som filatelist kan støde

på. Her omtales den frimærkeløse tid (førfilatelien) og ikke frankerede forsendelser efter frimærkernes indførelse. Desuden detaljeret gennemgang af vandmærker, takning og papirtyper og trykmetoder. Forklaringer på tête-bêche, provisorier, sammentryk og hæftefremstilling mangler ikke. Der findes afsnit om censurpost og perfins, varianter og trykbestemmelse, om breve og disses bevarelse, om ..., ja, you name it!

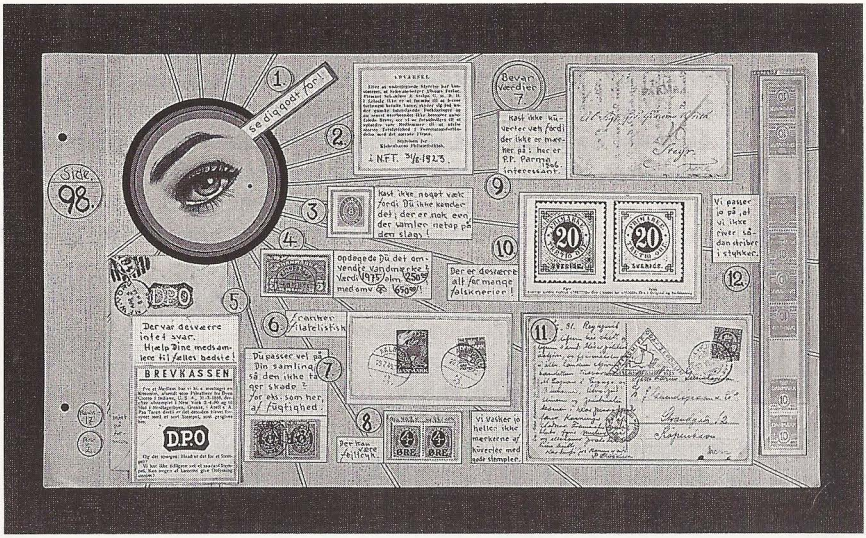
Samtlige plancher er dobbelte plancher og er alle overdådigt illustreret med den ægte vare. Når Jøns fortæller om postfærgemærkerne fra Danmark, illustrerer han siden med en stemplet fireblok, 50 øre vinrød/sort Chr. X (katalogpris 11.000 kr.!). Når talen falder på breve, illustreres med en firestribe 16 sk. krone-scepter-udgaven fra 1864. Så udover at lære en masse, får tilskueren mulighed for at se en række objekter, som sjældent ses.

Læresamlingen udstilles med jævne mellemrum på selve museet, men også ofte på klub- og nationale udstillinger og er ganske unik. Desuden findes samlingen på lysbilleder og klubber tilsluttet Danmarks Filatelist Forbund kan låne lysbilledserien til medlemsmøderne.

Udover de nævnte ting er museet i besiddelse af et ganske omfattende bibliotek og en række spændende effekter fra filateliens barndom.

Et ganske glimrende samarbejde mellem Dansk Post- og Telegrafmuseum i København sikrer, at udstillingerne bliver afvekslende og af meget høj kvalitet.

Museet modtager løbende testamentariske gaver i form af samlinger og de lokale filatelister bidrager jævnligt med spændende ting.

Vel mødt i Domus Philateliae Jutlandica.

NORDIA 94

EMBLEMER (PINS):

Emblem med klemlukke ..... stk. 25,-
Slipseklemme ..... - 55,-
Manchetknapper ..... sæt 75,-

Alle priser er inkl. moms og tillægges porto kr. 5,-

Kun ved forudbetaling til:

NORDIA 94
Postbox 36
DK-8355 Solbjerg

eller

Giro 9 46 26 94

Dronning Margrete den Første samlede Norden. Fodboldlandsholdet samlede Danmark.

Nu er det Deres tur.

Hos Postens Frimærkecenter kan De abonnere på nye danske frimærker, førstedagskonvolutter, frimærkehæfter, årsmapper osv.

Det betyder, at vi gør alt arbejdet for Dem, så De ikke selv behøver at holde rede på nyudgivelserne.

Prisen for et abonnement afhænger af, hvor mange frimærker De ønsker at abonnere på. Hvis De f.eks. vælger at abonnere på samtlige nye dagligserie-frimærker og særfrimærker, vil et års abonnement beløbe sig til et sted mellem 90 og 150 kr. Skriv eller ring til:

Postens Frimærkecenter
Vesterbrogade 67
1620 København V
tlf. 31 24 50 22

Så sender vi Dem en brochure, der fortæller om de forskellige abonnementsmuligheder hos Postens Frimærkecenter.

Post

Ipsen & Parmo